

บทที่ 5

บทสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเรื่อง “กลยุทธ์การผลิตรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กผ่านสื่อออนไลน์ กรณีศึกษาช่อง thai fairy tales บน YouTube เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการศึกษา ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมการเปิดรับ ทักษะคิดและความพึงพอใจของผู้รับชมจากรายการ thai fairy tales บนยูทูป
2. เพื่อศึกษาแนวคิดในการผลิตรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กบนยูทูป
3. เพื่อศึกษากลยุทธ์การผลิตรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กโดยศึกษาจากรายการ thai fairy tales บนยูทูป

การวิจัยนี้แบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 การศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับ ทักษะคิดและความพึงพอใจมีผลต่อการเลือกรับชมวิดีโอ รายการ thai fairy tales บนยูทูป เพื่อตอบคำถามการวิจัยข้อที่ 1 ที่ว่า พฤติกรรมการเปิดรับ ทักษะคิดและความพึงพอใจมีผลต่อการเลือกรับชม รายการ thai fairy tales บนยูทูปมีอะไรบ้าง โดยใช้ในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลหลัก โดยจัดเป็นกลุ่ม เด็ก กลุ่มผู้ปกครอง และกลุ่มคุณครูระดับชั้นประถม รวมทั้งสิ้น 20 คน

ตอนที่ 2 การศึกษาแนวคิดในการผลิตรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กบนยูทูป เพื่อตอบคำถามการวิจัยข้อที่ 2 ที่ว่า แนวคิดในการผลิตรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กบนยูทูปควรมีแนวทางอย่างไร โดยการศึกษาใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับผู้ให้ข้อมูลหลัก เป็นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญสื่อเด็ก และผู้เชี่ยวชาญการผลิตรายการโทรทัศน์ประเภทเด็ก รวม 5 คน

เมื่อได้ศึกษาตอนที่ 1 การศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับ ทักษะคิดและความพึงพอใจมีผลต่อการเลือกรับชมวิดีโอ รายการ thai fairy tales บนยูทูป และตอนที่ 2 การศึกษาแนวคิดในการผลิตรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กบนยูทูป ผู้ทำการวิจัยสามารถตอบคำถามข้อ ที่ 3 ที่ว่าเพื่อศึกษากลยุทธ์การผลิตรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 การศึกษาพฤติกรรมเปิดรับ ทักษะคิดและความพึงพอใจมีผลต่อการเลือกรับชมวิดีโอ รายการ thai fairy tales บนยูทูป

การศึกษาพฤติกรรมเปิดรับ ทักษะคิดและความพึงพอใจมีผลต่อการเลือกรับชมวิดีโอ รายการ thai fairy tales บนยูทูป โดยเป็นออกเป็น 3 กลุ่ม เด็กช่วงอายุ 6-9 ปี ผู้ปกครอง ครู ระดับชั้นประถม สรุปได้ว่า

1. กลุ่มเด็ก

พฤติกรรมการเปิดรับรายการเด็ก thai fairy tales บนยูทูป

จากผลการศึกษา พบว่า เด็กวัย 4-9 ปี ช่วงเวลา จันทร์ – ศุกร์ เวลา 18.00 – 20.00 น. โดยมีผู้ปกครองเป็นผู้กำหนดช่วงเวลา การรับชมในวันหยุด เช่นวันเสาร์ – อาทิตย์ ส่วนใหญ่จะรับชม เวลา 11.00 – 13.00 น. สถานที่เปิดรับชมที่บ้านหรือที่พักอาศัยร่วมกับบุคคลอื่น ๆ ในครอบครัว ซึ่งจะเปิดสลับไปมากับช่องอื่นประเภทรายการเด็กบนยูทูป และนอกจากชมคลิปวิดีโอแล้วยังมีการเล่นเกมออนไลน์อีกด้วย อุปสรรคในการเข้าถึงช่อง thai fairy tales บนยูทูป ส่วนใหญ่จะเป็น สมาร์ทโฟน รองลงมาจะเป็นแท็บเล็ต โน้ตบุ๊ก โดยผู้ปกครองเป็นผู้เลือกช่องหรือคลิปวิดีโอ ให้เด็กรับชม ซึ่งผู้ปกครองเห็นว่าเป็นรายการที่เหมาะสมกับเด็ก นอกจากนั้นพบว่าระหว่างที่ชมคลิปวิดีโอมีส่วนร่วมในการสนทนาพูดคุยระหว่างเด็กกับผู้ปกครอง ในกรณีที่พ่อแม่หรือผู้ปกครองปล่อยให้เด็กชมรายการโดยลำพังเด็กจะรับชมรายการประเภทเด็กประมาณไม่เกิน 20-30 นาทีก็จะเปลี่ยนไปทำกิจกรรมอื่น ๆ ในโลกอินเทอร์เน็ต เช่น เล่นเกมออนไลน์ รับชมช่องของเล่น ช่องการ์ตูน เป็นต้น

ด้านทักษะคิดและความพึงพอใจ มีผลต่อการเลือกรับชมวิดีโอ thai fairy tales บนยูทูป

จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มเด็กชอบรูปแบบที่เป็นประเภทการ์ตูน หรือ ประเภทนิเมชัน สำหรับด้านเนื้อหาจะสนใจในลักษณะที่เป็นเรื่องราว หรือ นิทานโดยเฉพาะเป็นนิทานที่พวกเขาคุ้นเคยหรือเป็นนิทานที่รู้จักมาก่อน นอกจากนั้นรูปแบบการนำเสนอพบว่าสิ่งที่ดึงดูดและทำให้เด็กเกิดความพึงพอใจในการรับชม คือองค์ประกอบต่าง ๆ ทั้งภาพสีสัน การพากย์เสียง และมีการใช้ดนตรี รวมถึงเสียงประกอบต่าง ๆ ซึ่งทำให้เด็กมีจินตนาการหรือมีส่วนร่วมกับคลิปวิดีโอ นิทานอย่าง thai Fairy Tail

2. กลุ่มผู้ปกครอง

พฤติกรรมกรเปิดรับรายการเด็ก thai fairy tales บนยูทูป

จากผลการศึกษา พบว่า กลุ่มผู้ปกครองจะมีฐานะเป็นคุณพ่อหรือคุณแม่ หรือมีสมาชิกในครอบครัวที่มีอายุประมาณ 3 ขวบจนถึง 10 ขวบ และส่วนใหญ่จะเป็นผู้เลี้ยงดูลูกหรือบุตรหลานด้วยตนเอง โดยในกลุ่มผู้ปกครองนั้น จะมีพฤติกรรมกรเปิดรับสำหรับสื่อ หรือรายการโทรทัศน์ประเภทเด็กในช่อง YouTube รวมถึงรายการโทรทัศน์ มักจะเลือกสิ่งที่เหมาะสมกับตามช่วงอายุของบุตรหลาน โดยกลุ่มผู้ปกครองจะมีช่วงอายุประมาณ 25 ถึง 45 ปี ซึ่งจะเป็นกลุ่มคนที่ใช้อินเทอร์เน็ตได้เป็นอย่างดีทำให้พฤติกรรมกรเปิดรับและการสืบค้นนั้นทำได้ด้วยตัวเอง โดยจะทำการสืบค้นค่านิทานสำหรับเด็ก การดูสำหรับเด็ก เพิ่มเสริมสร้างจินตนาการของบุตรหลาน นอกจากนั้นยังได้รับคำแนะนำจากบุคคลรอบข้างเช่นเพื่อนผู้ปกครองด้วยกันคุณครูที่โรงเรียน หรือแม้แต่บุตรหลานที่รู้จักรายการประเภทเด็ก จากเพื่อนที่โรงเรียน แต่อย่างไรก็ดีในกลุ่มผู้ปกครองก็จะเปิดรับชมก่อนที่จะให้บุตรหลานของตนดูเพื่อวิเคราะห์พิจารณาว่าเนื้อหาเหมาะสมแก่บุตรหลานหรือไม่ ด้านการใช้งานในกลุ่มผู้ปกครองจะใช้สมาร์ทโฟนเป็นอุปกรณ์เข้าถึงสื่อใน YouTube สำหรับการเปิดให้บุตรหลานได้ชมนั้นโดยส่วนใหญ่จะกำหนดช่วงเวลาประมาณ 30 - 60 นาที โดยใน 1 สัปดาห์จันทร์ถึงศุกร์ช่วงเวลาที่ยอนุญาตให้บุตรหลานชมนั้นคือ 18:00 น - 20.00 น. วันเสาร์และวันอาทิตย์ช่วงเวลาญาติให้รับชม 11:00 น ถึง 14:00 น

ด้านทัศนคติและความพึงพอใจ มีผลต่อการเลือกรับชมวิดีโอ thai fairy tales บนยูทูป การศึกษา พบว่า หลังจากที่ถูกกลุ่มผู้ปกครองได้ทำการชมรายการ thai fairy tales ที่เป็นรายการเด็กประเภทนิทานส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในด้านเนื้อหา เพราะมีความเหมาะสมกับเด็ก โดยเฉพาะนิทานที่ให้ความสนุกแล้ว ยังสอดแทรกเนื้อหาสาระ และคติสอนใจไว้ในช่วงท้าย ทำให้ผู้ปกครองส่วนใหญ่คิดว่านั้นสามารถปลูกฝังสิ่งที่ดี ๆ ให้กับเด็กได้ โดยผ่านเรื่องราวที่เป็นนิทาน สำหรับรูปแบบการนำเสนอ นั้น กลุ่มผู้ปกครองคิดว่าภาพการ์ตูนแบบอนิเมชันโดยรวมแล้ว เหมาะสมกับวัยของเด็กเพราะตัวละครหรือฉากในนิทาน ไม่ได้มีภาพที่โหดร้ายหรือความรุนแรง แต่ภาพที่ใช้สร้างตัวการ์ตูนและฉากที่เหมาะสมกับเด็ก ทำให้เป็นสื่อที่สามารถให้บุตรหลานได้ชมรายการประเภทนี้สำหรับการใช้งานใน thai fairy tales กลุ่มผู้ปกครองมีความสะดวกในการเข้าถึงเพราะมีการจัดเรียงเป็นหมวดหมู่ ไม่ว่าจะเป็นการจัด Playlist ใน YouTube แยกเป็นหมวดนิทานต่าง ๆ เช่น นิทานก่อนนอน นิทานอีสป นิทานพื้นบ้าน นิทานนานาชาติ ทำให้คลิปวิดีโอต่าง ๆ ในช่อง thai fairy tales สามารถค้นหาได้ง่ายและรวดเร็ว จึงเป็นอีกหนึ่งเหตุผลที่ทำให้กลุ่มผู้ปกครองเกิดความพึงพอใจและเลือกชมในช่อง thai fairy tales

3. กลุ่มครูระดับชั้นประถม

พฤติกรรมกรเปิดรับรายการเด็ก thai fairy tales บนยูทูป

จากผลการศึกษา พบว่าในกลุ่มของครูระดับชั้นประถมส่วนใหญ่ มีความต้องการที่จะสืบค้นหาสื่อการเรียนการสอนในรูปแบบใหม่ ๆ เพื่อนำมาใช้เป็นสื่อเสริมการเรียนรู้ของเด็กนักเรียน โดยกลุ่มครูจะเริ่มหาข้อมูลด้วยตนเองจากการสืบค้นในอินเทอร์เน็ต สำหรับสื่อการเรียนการสอนสำหรับเด็ก

ในอินเทอร์เน็ตมีมากมาย ขึ้นอยู่กับความต้องการที่จะนำไปใช้งาน แต่สื่อนิทานในรูปแบบการ์ตูน อนิเมชันเป็นสิ่งที่ เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนที่จะนำมาใช้ในวิชาว่างเพราะ เนื้อหา มีความเหมาะสมกับเด็ก ใช้ง่าย สามารถนำมาใช้ได้เลย เพราะคลิปนิทานในช่อง thai fairy tales มีทั้งภาพ เสียง การพากษ์ เวลาแต่ละเรื่อง ประมาณ 10-15 นาที มีความกระชับ ด้านการใช้งานกลุ่มครูส่วนใหญ่ จะเปิดให้เด็กนักเรียนชมสัปดาห์ละ 1 วัน ในวิชาเสริมสร้างความรู้ นอกห้องเรียน หรือวิชานันทนาการ ระยะเวลาประมาณ 15 - 30 นาที รองลงมาจะเป็นการนำมาใช้ประยุกต์ในการเรียนการสอน เช่น ฝึกให้เด็กมีความกล้าที่จะพูดหน้าชั้น โดยให้เด็กกลับไปอ่านนิทานหรือชมนิทานที่ตนเองชื่นชอบโดยยกตัวอย่างในช่อง thai fairy tales แล้วให้เด็กมาเล่านิทานของตนหน้าชั้นเป็นต้น

ด้านทัศนคติและความพึงพอใจ มีผลต่อการเลือกรับชมวิดีโอ thai fairy tales บนยูทูป

จากผลการศึกษา พบว่า ครูแต่ละท่านส่วนใหญ่เลือกเฉพาะเรื่องที่เหมาะสม ตามช่วงวัยอายุของเด็กนักเรียนในชั้นเรียนที่ตนรับผิดชอบสื่อลักษณะนิทาน เป็นลำดับต้น ๆ ที่คุณครูเลือกนำมาปรับใช้ในการเรียนการสอน ซึ่งในช่อง thai fairy tales สามารถตอบโจทย์ เพราะมีเนื้อหาที่ตรงกับความต้องการ และรูปแบบการนำเสนอเป็นสิ่งที่ สอดคล้องกับความต้องการของเด็กนักเรียน คือการ์ตูน อนิเมชัน ทำให้ในกลุ่มครูสามารถนำมาใช้ให้เด็กดู ในวิชาว่าง เช่น วิชา นันทนาการ การเสริมความรู้ในห้องเรียน

ตอนที่ 2 การศึกษาแนวคิดในการผลิตรายการสำหรับเด็กและเยาวชน ทางยูทูป จากผลการศึกษาเอกสารและการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้เป็นแนวคิดในการผลิตรายการโทรทัศน์เพื่อเด็ก เยาวชน และกำหนดกลยุทธ์ เพื่อการผลิตรายการโทรทัศน์ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็ก

1. ด้านจริยธรรมการผลิตรายการโทรทัศน์เพื่อเด็ก

1.1 ผู้ผลิตรายการต้องคำนึงถึงพัฒนาการของผู้ชมที่เป็นเด็กและเยาวชนโดยผลิตรายการโทรทัศน์ให้เหมาะสมกับพัฒนาการตามช่วงวัยซึ่งควรครอบคลุมถึงพัฒนาการ 4 ด้าน ทางกาย อารมณ์ สังคม ปัญญาของเด็ก

1.2 ผู้ผลิตรายการต้องสร้างทักษะในการดำเนินชีวิตให้เด็กและเยาวชนเป็นคนดีในสังคม

1.3 ควรผลิตรายการโทรทัศน์เพื่อส่งเสริมการสร้างจิตสำนึก และปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมอันดีงามให้แก่เด็กและเยาวชน

1.4 ควรผลิตรายการโทรทัศน์เพื่อส่งเสริมการปลูกฝัง และอนุรักษ์วัฒนธรรมอันดีงามของไทยให้แก่เด็กและเยาวชน

1.5 ควรผลิตรายการโทรทัศน์ที่ไม่ใช้ภาษาไม่สุภาพหยาบคายส่อเสียด และทำลายวัฒนธรรมไทย

1.6 ควรผลิตรายการโทรทัศน์ โดยสร้างสรรค์เนื้อหารายการที่ไม่ทำลายความสัมพันธ์ครอบครัว

2. ด้านการผลิตรูปแบบและการนำเสนอรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก

การนำเสนอรายการโทรทัศน์โดยจำแนกตามแนวทางในการปฏิบัติตามกระบวนการการผลิตรายการ โทรทัศน์ 3 ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผนก่อนการผลิตรายการ (Pre – Production) ขั้นตอนการผลิตรายการ (Production) และ ขั้นตอนหลังการผลิตรายการ (Post - Production)

2.1 ขั้นวางแผนก่อนการผลิตรายการ (Pre – Production) ควรยึดหลักการผลิตเนื้อหาที่เหมาะสมในการนำเสนอรายการโทรทัศน์โดยคำนึงถึงเด็ก เยาวชนมาเป็นลำดับแรก เพื่อให้การทำงานแต่ละขั้นตอนของการเตรียมการผลิตรายการโทรทัศน์ แบ่งออกดังนี้

2.1.1 การพัฒนาแนวคิด สำหรับผู้ผลิตรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก เยาวชน ให้นึกถึงประโยชน์สูงสุดของเด็ก และเยาวชน โดยมีประเด็นต่อไปนี้

- เสริมสร้างทักษะและสร้างภูมิคุ้มกันให้เด็กและเยาวชนเป็นคนดีในสังคม

- การนำเสนอด้วยการ์ตูน นิทาน หรือวรรณคดี โดยเน้นการสอนให้เด็กรู้จักทำ

ความดี

- ความกตัญญู มีน้ำใจ
- ความรุนแรงที่จะก่อให้เกิดพฤติกรรมการเลี้ยงแบบ
- การสร้างความสัมพันธ์อันดีในครอบครัว
- การสร้างจิตสำนึกในใจให้เด็กคิดและนำไปใช้ในชีวิต
- สอนเรื่องการใช้ชีวิต การอยู่ร่วมกับผู้อื่น
- ความรับผิดชอบต่อสังคม
- ความสนุกสนานที่ต้องแทรกเนื้อหาสาระ

2.1.2 การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย เด็ก และเยาวชน มีทักษะ พัฒนาการและความสนใจที่ต่างกันตามช่วงวัย ดังนั้นเพื่อให้เกิดการเข้าถึงเนื้อหาที่ตรงกลุ่มผู้ชมเป้าหมาย อันจะนำไปสู่ประโยชน์สูงสุดของเด็ก และเยาวชนควรกำหนดกลุ่มเป้าหมายของรายการโทรทัศน์โดยแบ่งตามช่วงอายุได้ ดังนี้ ผู้ชมที่เป็นเด็กเล็ก อายุ 3 – 5 ปี ผู้ชมที่เป็นเด็กวัยเรียนตอนต้น อายุ 6 – 9 ปี ผู้ชมที่เป็นเด็กวัยเรียนตอนปลาย อายุ 10 – 12 ปี ผู้ชมเยาวชนที่เป็นวัยรุ่นตอนต้น อายุ 13 – 15 ปี ผู้ชมเยาวชนที่เป็นวัยรุ่นตอนปลาย อายุ 16 – 18 ปี นอกจากนี้ในการสร้างสรรค์รายการเพื่อให้เกิดการเข้าถึงเนื้อหาที่ตรงกับความต้องการของกลุ่มผู้ชมที่เป็นครอบครัว ผู้ผลิตควรกำหนดกลุ่มเป้าหมายโดยการพิจารณาจากการสร้างสรรค์เนื้อหาที่นำเสนอความสัมพันธ์อันดี หรือเนื้อหาที่สร้างความสัมพันธ์อันดีขณะรับชมพร้อมกันในครอบครัว

2.1.3 การกำหนดประเภทรายการ การกำหนดประเภทของรายการที่เหมาะสมกับผู้ชมที่เป็นเด็ก เยาวชน ทั้งที่เป็นรายการที่ผลิตเอง หรือรายการที่ซื้อลิขสิทธิ์จากต่างประเทศ ควรจะเป็นรายการประเภทต่าง ๆ ที่ให้สาระความบันเทิง ส่งเสริมพัฒนาการการเรียนรู้และทักษะชีวิต

2.1.4 การสร้างสรรค์รายการ การสร้างสรรค์รายการที่เหมาะสมกับเด็ก เยาวชน จะได้รับนั้น ผู้ผลิตควรคำนึงถึงประเด็นต่าง ๆ ตามขั้นตอนต่อไปนี้

- การหาข้อมูลเพื่อผลิตรายการ เน้นความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของข้อมูล
- การพัฒนาโครงสร้างรายการและบทโทรทัศน์ โครงสร้างรายการและบทโทรทัศน์ ทุกรายการประเภทต่าง ๆ ผู้ผลิตควรคำนึงประโยชน์สูงสุดและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับเด็กเยาวชน เช่น สร้างสรรค์รายการที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเด็ก เยาวชน และความ สัมพันธ์ในครอบครัว หรือ สร้างสรรค์บทโทรทัศน์ที่ปกป้องเด็กจากเนื้อหาและภาษาที่เป็นภัยต่อพัฒนาการ และการดำเนินชีวิต เป็นต้น

3. แนวปฏิบัติในขั้นตอนการผลิตรายการ (Production) ผู้ผลิตควรยึดหลักการในการนำเสนอรายการโทรทัศน์โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับ เด็ก เยาวชน เพื่อการปฏิบัติงานใน

ขั้นตอนของการผลิตรายการโทรทัศน์ เช่น ควรใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย สั้น และชัดเจน เมื่อสื่อสารกับเด็ก และเยาวชน ควรหลีกเลี่ยงคำว่า “อย่า” “ไม่” “ห้าม” เพราะอาจทำให้เด็กกลัว ควรพูดแต่ในสิ่งที่ต้องการให้เด็กทำ สำหรับกระบวนการทำงานร่วมกันของทีมงาน ควรรับรู้ร่วมกัน และเข้าใจตรงกันถึง จุดมุ่งหมายในการสร้างสรรค์รายการ ควรนึกถึงอยู่เสมอว่าผลิตรายการโทรทัศน์เพื่อเด็ก เยาวชน และในระหว่างการถ่ายทำทีมงานควรปฏิบัติตัวให้เหมาะสมและเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับเด็ก และเยาวชนที่ หากมีการร่วมรายการในขณะนั้น

4. แนวปฏิบัติในขั้นตอนหลังการผลิตรายการ (Post - Production) ควรยึดหลักการในการนำเสนอรายการโทรทัศน์ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมการผลิตรายการโทรทัศน์เพื่อเด็ก เยาวชน เพื่อให้ได้ภาพและเสียง และเนื้อหารายการที่มีคุณภาพ อันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็ก เยาวชน หรือส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีของสมาชิกในครอบครัว โดยในขั้นตอนหลังการผลิตรายการโทรทัศน์มีดังต่อไปนี้

การตัดต่อ ในการตัดต่อนั้น นอกเหนือจากความสามารถทางเทคนิคต่าง ๆ แล้ว ผู้ตัดต่อควรมีความเข้าใจในพัฒนาการของเด็กและเยาวชน เช่น การเลือกใช้ภาพที่เด็กสนใจ เหมาะสมกับช่วงวัย ความรุนแรงของภาพที่อาจกระทบกระเทือนจิตใจเด็ก ภาพที่ไม่เหมาะสมที่นำไปสู่พฤติกรรมกรรมการเลียนแบบ เป็นต้น

การตัดต่อเสียง เสียง หมายถึงเสียงที่ปรากฏในรายการทั้งหมด เช่น เสียงบรรยาย เสียงพากย์ เสียงประกอบต่าง ๆ เสียงดนตรี โดยในการตัดต่อเสียงควรคำนึงถึง รูปแบบของเสียงที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก

การประเมินความนิยม ในการประเมินความนิยมด้วยการชักชวนให้เด็กและเยาวชน หรือผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในรายการ เช่น การส่งข้อความสั้น การแชร์ในโลกโซเชียล หรือการร่วมรายการเพื่อประเมินความนิยมผ่านสื่อต่าง ๆ

การควบคุมคุณภาพ ในการควบคุมคุณภาพรายการ ควรประเมินรายการและตรวจสอบความเหมาะสมเสมอเพื่อป้องกันเด็กและเยาวชนจากรายการโดยเฉพาะเนื้อหาไม่เหมาะสม โดยเฉพาะเนื้อหาไม่เหมาะสมในเรื่องเพศ ภาษาที่หยาบคาย เนื้อหาที่เสนอความรุนแรง เมื่อมีการนำรายการไปเผยแพร่ในสื่ออื่น ๆ เช่น สื่อออนไลน์ นอกจากนั้น ควรมีการให้ผู้เชี่ยวชาญร่วมประเมินรายการที่ได้ตัดต่อสมบูรณ์แล้วก่อนออกอากาศจริงด้วยเป็นต้น

การขึ้นคำเตือน ในกรณีที่ไม่สามารถ หลีกเลี่ยงการนำเสนอภาพหรือเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงต่าง ๆ ได้ ทั้งเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม หรือการเสี่ยงอันตราย ผู้ผลิตสามารถนำเสนอเนื้อหาเหล่านั้นหากเป็นประโยชน์สูงสุดต่อเด็กและเยาวชน ควรมีการขึ้นคำเตือน หรือ

นำเสนอถึงความไม่เหมาะสม หรือ อันตรายต่าง ๆ จาก การเลียนแบบเนื้อหาเหล่านั้นด้วยวิธีอื่น ๆ เช่น การแนะนำหรือสอดแทรกเนื้อหาที่ทำให้เห็นโทษจากการเลียนแบบ การแนะนำไม่ให้เด็กและเยาวชนทำตามโดยลำพัง หรือสามารถทำตามได้แต่ต้องมีผู้เชี่ยวชาญดูแลใกล้ชิด เป็นต้น

อภิปรายผลการวิจัย

เมื่อพิจารณาผลการวิจัยในการศึกษานี้พบว่า

1. พฤติกรรมการเปิดรับสื่อรายการเด็กบนยูทูปของเด็กประถมต้น ผู้ปกครองและครู มีอิทธิพลต่อการเลือกรับชม ในกลุ่มเด็กเรียนมีเป้าหมายการ เรียน เวลาส่วนใหญ่ใช้กับการเรียน หนังสือ พ่อแม่ควบคุมดูแล อย่างใกล้ชิด กลุ่มเด็กชอบเล่นเกม ดูการ์ตูน หลงใหลในเกมและการ์ตูน เล่นเกมดูการ์ตูนทุกวัน วันละไม่ต่ำกว่า 1.30 ชั่วโมง โดยมีพ่อแม่ผู้ปกครองดูแลและเลือกสื่ออย่างใกล้ชิด เพราะต้องการความปลอดภัยในการเลือกรับชมสื่อในโลกออนไลน์โดยเฉพาะสื่อยูทูป จะเห็นได้ว่า พ่อแม่ผู้ปกครองและครูมีบทบาทสำคัญต่อการคัดเลือกสื่อที่เหมาะสมให้กับเด็ก โดยแสวงหาข้อมูลต่างที่อยู่บนโลกอินเทอร์เน็ต การถามเพื่อนที่มีบุตรหลานในวัยใกล้เคียงกันเพื่อเป็นข้อมูลในคัดเลือกสื่อที่เหมาะสมหรือไม่เหมาะสมกับบุตรหลาน สำหรับเด็กนั้นเชื่อสิ่งที่พ่อแม่ผู้ปกครองและครูนำสื่อมาให้ดูเพราะเป็นวัยที่ไม่สามารถเลือกรับชมได้เอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ แซมมวล เบคเกอร์ (Samuel L. Backer, 1972, pp. 79 – 82) ที่ได้กล่าวถึงพฤติกรรมการเปิดรับประกอบด้วย การแสวงหาข้อมูล (Information Receptivity) กล่าวคือ บุคคลจะแสวงหาข้อมูลเมื่อต้องการให้มีความคล้ายคลึงกับบุคคลอื่น ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือเรื่องทั่ว ๆ ไป หากมีข้อมูลข่าวสารที่มีความสำคัญเกี่ยวข้องกับ ตนเอง ก็จะทำให้ความสนใจใส่ใจ อ่านหรือดูเป็นพิเศษ

2. ในส่วนทัศนคติและความพึงพอใจในรูปแบบเนื้อหาและการนำเสนอรายการเด็กบนยูทูป พบว่าในการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง มีการกล่าวถึงรายการเด็กประเภทแอนิเมชัน ภาพเคลื่อนไหว ในรูปแบบการ์ตูนแทบทุกกลุ่มตัวอย่าง รายการเด็กประเภทแอนิเมชันที่กลุ่มผู้เข้าร่วมสนทนากล่าวถึงมากที่สุด คือรายการประเภท นิทาน ทั้งนี้โดยเฉพาะกลุ่มพ่อแม่ผู้ปกครองและครู เชื่อว่านิทาน นิทานเป็นทางเลือกหนึ่งที่สามารถจุดประกายและพัฒนาลูกได้ค่อนข้างสมบูรณ์ทีเดียวซึ่งประโยชน์ของนิทานมีมากมายดังนี้ นิทานช่วยกระตุ้นจินตนาการ การฟังจากเสียงที่เล่าออกมาทำให้เด็กได้ใช้จินตนาการโดยสร้างเรื่องราวให้เห็นเป็นรูปภาพ การเชื่อมโยงในการใช้จินตนาการจากเสียงเป็นภาพจะช่วยพัฒนาความฉลาดของเด็กได้มาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ประยูร ทรงศิลป์, (2542, หน้า 6) กล่าวถึงความสำคัญของนิทานพื้นบ้าน นิทานพื้นบ้าน

มีบทบาทสำคัญต่อการถ่ายทอดการเรียนรู้ เสริมสร้างบุคลิกภาพ มีพลังโน้มน้าวความคิด ทักษะคิด และพฤติกรรมของแต่ละบุคคล รวมทั้งมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์และสังคมในหลายด้าน

อีกทั้งเมื่อพิจารณาคำตอบจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักพบว่า ผู้ชมมีทัศนคติและความพึงพอใจในเชิงบวกต่อ คลิปปนิทานในรายการ thai fairy tales ทางยูทูป ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2520, หน้า 64 – 65) กล่าวถึงการเกิดทัศนคติว่า ทัศนคติเป็นสิ่งที่เกิด จากการเรียนรู้ (Learning) จากแหล่งทัศนคติ (Source of Attitude) ต่าง ๆ ที่อยู่มากมาย และแหล่งที่ทำให้คนเกิดทัศนคติที่สำคัญคือ 1. ประสบการณ์เฉพาะอย่าง (Specific Experience) 2. การติดต่อสื่อสารจากบุคคลอื่น (Communication from others) 3. สิ่งที่เป็นแบบอย่าง (Models) 4. ความเกี่ยวข้องกับสถาบัน (Institutional Factors)

3. คุณลักษณะเนื้อหา รูปแบบ แนวคิด ในการผลิตรายการสำหรับเด็กบนยูทูป

รูปแบบและเนื้อหาการผลิตรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กบนยูทูปที่มีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับ พบว่า รูปแบบที่เด็กชอบคือประเภทการ์ตูน หรือประเภทแอนิเมชัน ที่มีตัวละครต่าง ๆ รวมถึงองค์ประกอบ เสียงพากย์ เสียงบรรยาย เสียงประกอบดนตรี ซึ่งทำให้เด็ก ๆ ได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน และในแง่เนื้อหาต้องสอดแทรกเรื่องจริยธรรม คุณธรรม เข้าไปในเนื้อหา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ (เข็มพร วิรุณราพันธ์, 2557) ที่กล่าวถึงรูปแบบและเนื้อหาว่า รายการโทรทัศน์สำหรับเด็กมีรูปแบบเป็นรายการประเภทการ์ตูน หรือ ภาพยนตร์แนวการ์ตูน เช่นรายการเจ้าขุนทอง เป็นรายการการ์ตูนหุ่นมือสอดแทรกคุณธรรมและ ภาษาไทย ส่งเสริมความสัมพันธ์ในครอบครัว รายการกระบวนกร FUN น่าชม สอดแทรกสาระเพื่อ ความเจริญเติบโตทางปัญญา ในปัจจุบันการ์ตูนมักจะหมายความรวมถึง อนิเมชัน ซึ่งเป็นเทคนิคในการสร้างการ์ตูนเข้าไปด้วย

4. เนื้อหาที่มีความบันเทิงมาเป็นลำดับแรกจะทำให้เด็กเกิดความประทับใจ

จากการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายพบว่า เด็กให้สนใจเนื้อหาที่มีความบันเทิงมาเป็นลำดับแรกประกอบด้วยความสนุกสนาน ตื่นเต้น ผจญภัยเป็นต้น และเป็นสิ่งที่ทำให้เด็กชมรายการได้ตลอดตั้งแต่ต้นจนจบ นอกจากความบันเทิงแล้ว พบกว่าในการดำเนินเรื่องมักจะอยู่ในรูปแบบนิทาน และเป็นนิทานที่เด็กคุ้นเคย โดยเฉพาะหากเคยดูมาแล้วก็จะให้ความสนใจเป็นพิเศษ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วไลรัตน์ พูนวสิน (2535) กล่าวถึงในการทำวิจัยเรื่อง การศึกษาความต้องการรายการโทรทัศน์ของ เด็กชนบทในจังหวัดสุรินทร์ กลุ่มตัวอย่างได้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 พบว่าเด็ก ส่วนใหญ่ที่มีโทรทัศน์จะดูโทรทัศน์ที่บ้านของตน แต่บ่อยครั้งจะออกไปดูโทรทัศน์นอกบ้าน ซึ่งเป็น ส่วนหนึ่งของพฤติกรรมทางสังคม รายการที่นิยมสูงสุดคือการ์ตูน รองลงมา คือ รายการสำหรับเด็ก และละคร ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า เด็กชนบทชอบการ์ตูน

ที่มีลักษณะสนุกสนาน ผจญภัย และมี โครงเรื่องอย่างง่าย ๆ ส่วนรายการสำหรับเด็ก จะชอบ ลักษณะบันเทิงมากกว่ารายการที่มีเนื้อหาหม่ง สอนความรู้

เมื่อพิจารณาอย่างถี่ถ้วนจะพบว่า ข้อสรุปจากการศึกษาหา รูปแบบการผลิตโทรทัศน์ สำหรับเด็ก กรณีศึกษารายการ thai fairy tales ทางยูทูป ผู้ทำการวิจัยได้ศึกษารายละเอียด เกี่ยวกับเนื้อหา รูปแบบวิธีการนำเสนอของคั้ประกอบต่าง ๆ ในการผลิตรายการและกลยุทธ์ที่มีผลต่อ รายการและได้ศึกษาวิเคราะห์ว่าแนวทางการนำเสนอในรายการว่ามีเนื้อหาที่เหมาะสมกับเด็กควร เป็นอย่างไร แต่สิ่งที่ผู้ทำการศึกษาได้พบว่า นอกจากความเหมาะสมกับเด็กแล้ว สิ่งที่สำคัญต่อ งานวิจัยครั้งนี้คือต้องการให้นำไปใช้จริงได้มากที่สุด เพราะหากมุ่งเน้นความเหมาะสมกับเด็กมาก เกินไปอาจทำให้การผลิตรายการอาจไม่เป็นที่ยอมรับสำหรับเด็กก็ได้ นอกจากนั้นสิ่งที่ได้จากการ สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญการผลิตรายการโทรทัศน์ ครั้งนี้คือ “กลยุทธ์การสร้างความประทับใจ ให้กับผู้ชม” ผู้ทำการวิจัยจึงได้กลยุทธ์การผลิตรายการสำหรับเด็กทางยูทูป ดังนี้

กลยุทธ์การสร้างคุณภาพที่ต้องจำเป็นต่อการผลิตรายการสำหรับเด็กทางยูทูปและ สร้างความประทับใจให้กับผู้ชมทางยูทูป

คุณภาพที่ต้องจำเป็นต่อการผลิตรายการสำหรับเด็กทางยูทูป

1. การคิดเรื่องที่จะทำ ผู้ผลิตรายการโทรทัศน์จำเป็นต้องมีการวางแผนการผลิตรายการ ให้ชัดเจน ว่าต้องการผลิตรายการประเภทอะไร ให้ใครดู และดูแล้วจะได้ประโยชน์อะไรและที่ สำคัญเพื่อใช้เป็นกรอบหรือแนวทางให้แก่ทีมงานฝ่ายผลิตทุกคนที่เกี่ยวข้อง ใช้ศึกษาทำความเข้าใจ ในตัวรายการที่จะผลิต รวมไปถึงใช้วางแผน เตรียมการผลิตให้บรรลุวัตถุประสงค์ของ รายการที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ (ชยพล สุทธิโยธิน, 2548, น. 5) การสร้างสรรค์รายการ โทรทัศน์ (Television Program Creation) หมายถึง กระบวนการคิดและวางแผนในการผลิตอย่างเป็นระบบตั้งแต่การกำหนด วัตถุประสงค์ในการผลิต กลุ่มเป้าหมาย การนำเสนอรายการ ตลอดจน การวิเคราะห์สถานการณ์ และความเสี่ยงต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น เพื่อให้สามารถผลิตรายการให้มีความ เหมาะสมมากที่สุด

2. เทคนิคการนำเสนอรายการ เทคนิคหรือวิธีการนำเสนอรายการสำหรับเด็กสามารถ เลือกทำได้หลายวิธี ทั้งนี้ ขึ้นอยู่ กับประเด็นหรือมุมมองที่ผู้ผลิตต้องการจะนำเสนอ บวกกับ ความคิดสร้างสรรค์ สิ่งที่ต้องมีในรายการสำหรับเด็ก สนุกสนาน สาระ คิคนอกกรอบ จะทำรายการ อย่างไรให้สนุก เมื่อเด็กดูรายการแล้วควรได้สิ่งที่เป็นสาระจากรายการ และนอกจากจะต้องสนุก นำติดตามแล้ว รายการเด็กต้องสอดแทรกสาระด้วย และผู้ทำรายการต้องมีมุมมองในการนำเสนอ ที่สร้างสรรค์และต่างแตก เช่น

“สำหรับเนื้อหาที่ดีนั้นสำหรับเด็ก คิดว่าควรจะเป็นเรื่องของคุณธรรมเช่น เรื่องความมีน้ำใจ ที่ผ่านมาเนื้อหารายการโทรทัศน์สำหรับเด็กส่วนใหญ่เน้นรายการบันเทิง ดังนั้นเนื้อหาที่ดีความจะใส่เรื่องคุณธรรม เช่น ความมีน้ำใจ ช่วยเหลือเกื้อกูลกันระหว่างเพื่อนกับเพื่อน พี่กับน้อง ตลอดจนช่วยเหลือผู้อื่น” (ผู้เชี่ยวชาญในการผลิตสื่อรายการโทรทัศน์ ผู้ชาย อายุ 60 ปี, 2562, 25, พฤษภาคม 2562, ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 24 สัมภาษณ์)

3. การเขียนบทและการเล่าเรื่อง การเขียนบทจะออกมาดีหรือไม่ดีนั้น ขึ้นอยู่กับว่าจะจับหรือนำอะไรมาใช้ ความยากของการเขียนบทคือ จะนำมาสื่อสารอย่างไร และต้องศึกษาว่ากลุ่มเป้าหมาย เป็นใคร เช่น เด็ก ชาวบ้าน หรือนักธุรกิจ เป็นต้น และวิธีการเล่าเรื่องก็ต้องดูด้วยว่ากลุ่มเป้าหมายว่าเป็นใคร เช่น เด็กอายุ 4 ขวบอาจสนใจเพลงประกอบจังหวะสนุกสนาน ที่มีตัวละครสีสันสดใส ในขณะที่เด็กอายุ 8 ขวบอาจสงสัยว่ามีอะไรอยู่ภายในเครื่องเล่นเกมอาร์เคด ความสามารถในการเรียนรู้ เด็ก ๆ มีความสามารถที่แตกต่างกันไป ซึ่งมักเป็นไปตามอายุและช่วงวัยในการพัฒนาการ เฉพาะเทคนิคการเล่าเรื่องก็ต้องแตกต่างกันด้วย เช่น

“การผลิตรายการสำหรับเด็กนั้น เราจะต้องแยกประเภทออกมาให้ชัดเจน เช่น รายการสำหรับเด็กปฐมวัย (3-5 ปี) และรายการสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่น (6-12 ปี) เพื่อที่จะทำให้รายการนั้นที่น่าเสนอเนื้อหาเพื่อตอบสนองของความสนใจและพัฒนาการของเด็กแต่ละช่วงวัยโดยเฉพาะ จะทำให้เรารู้ว่าจะผลิตรายการเพื่อใคร และเด็ก ๆ กลุ่มนั้นต้องการอะไร ก็จะตอบโจทย์”

(ผู้เชี่ยวชาญในการผลิตสื่อรายการโทรทัศน์ ผู้ชาย อายุ 60 ปี, 2562, 25, พฤษภาคม 2562, ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 24 สัมภาษณ์)

4. การถ่ายทำ ตัดต่อ การผลิตผลงานทางภาพ เช่น จัดแสง สี ให้รายการเหมาะสมที่สุดสำหรับผู้ชม ซึ่งเทคนิคที่คุณใช้ขึ้นอยู่กับเนื้อหา และเคล็ดลับการทำให้รายการน่าชมมากขึ้น คือ “การกำหนดโทน” ของวิดีโอเป็นอีกสิ่งสำคัญที่จะต้องกำหนดโทนให้ได้รายการไปในทิศทางเดียวกัน ที่สำคัญต้องมีการสื่อสารและการประสานงานที่ดี คนเขียนบทและโปรดิวเซอร์ต้องชัดเจน ถ้าสื่อสารไม่ดีก็อาจทำให้งานผิดพลาดได้ เทคนิคที่ใช้ คือ เมื่อดูรายการที่ทำในรอบแรกแล้วรู้สึกเบื่อหรือไม่ น่าสนใจ ก็แสดงว่างานนั้นไม่ผ่าน แต่ถ้างานไหนดูก็รอบก็ไม่เบื่อแสดงว่างานนั้น น่าสนใจ Mood & Tone นั้นมาจากผู้ตัดต่อที่จะช่วยกำกับ เป็นคนที่ทำงาน ร่วมกับโปรดิวเซอร์อย่างใกล้ชิด ส่วนช่างภาพนั้นต้องเป็นผู้ที่มีความเข้าใจใน เนื้อหา ภาพที่ได้นั้นนอกจากจะสวยแล้วยังต้องสื่อสารได้ดีอีกด้วย สิ่งเหล่านี้จะ ใช้เป็นทรัพยากรในการตัดต่อ คนตัดต่อจะนำภาพมาประดิษฐ์เรื่องราวโดยใช้เทคนิคต่าง ๆ ภาษาภาพ ไม่ต้องมีตัวหนังสือมาก อาจมีแค่คำบรรยายสั้น ๆ

จะทำอย่างไรให้ภาพและ ตัวหนังสือพอดีกัน จะต้องหาวิธี เช่น คลิปวิดีโอที่มีเรื่องของการบรรยาย มาก ๆ ตัว สารคดีจะเนิบนาบเชิงซ้ำและน่าเบื่อ เช่น

“การใช้ภาพตัวการ์ตูน ภาพเคลื่อนไหวเป็นส่วนหนึ่งของคอนเทนต์หรือรายการ จะทำให้เด็กที่รับชมเกิดจินตนาการตามได้ แต่ต้องอาศัยองค์ประกอบอื่น ๆ อีก เนื้อเรื่อง รูปแบบการ นำเสนอ การตัดต่อ ลำดับภาพ การใช้เสียงเพลง เสียงประกอบต่าง ๆ จะทำให้เข้าถึงเด็กได้เป็นอย่างดี และยิ่งจะทำให้เด็กเกิดจินตนาการตามได้” (ผู้เชี่ยวชาญในการผลิตสื่อสำหรับเด็ก ผู้หญิง อายุ 39 ปี, 2562, 15, กุมภาพันธ์, ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 18 สัมภาษณ์)

สร้างความประทับใจให้กับผู้ชมทางยูทูป

1. สร้างเนื้อหาที่เหมาะสมสำหรับครอบครัว ผู้ผลิตรายการต้องส่งเสริมความสนใจเชิงบวก กระตุ้นการพัฒนาและการศึกษา รวมถึงสร้างแรงบันดาลใจให้มีส่วนร่วมกันในครอบครัวและสังคม เคล็ดลับเพิ่มเติมมีดังต่อไปนี้

1.1 มุ่งเน้นไปยังเนื้อหาที่เหมาะสมกับช่วงวัย หลีกเลี่ยงเนื้อหาที่ขึ้นทางเพศ มีความรุนแรง หยาบคาย สร้างความขัดแย้ง หรืออาจทำให้เข้าใจผิดได้ง่าย

1.2 คำนึงถึงความปลอดภัยของเด็ก ตรวจสอบว่าผู้เยาว์ในวิดีโอรู้สึกสบายใจและปลอดภัย โดยที่ผู้ชมก็รู้สึกเช่นเดียวกัน

1.3 เป็นตัวอย่างที่ดี คำนึงถึงพฤติกรรมที่แสดงออกว่าหากเป็นคุณ คุณจะอยากให้ครอบครัวทำตามพฤติกรรมเช่นนี้ไหม

1.4 เป็นตัวของตัวเอง หลีกเลี่ยงความซ้ำซากจำเจ การเลียนแบบ และเนื้อหาที่ สะเทือนอารมณ์ แต่ให้สร้างเนื้อหาที่เจาะลึกและไม่ซ้ำใคร

ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ลักษณิ คงลาก และอัปสรณ์ เสถียรทิพย์, 2554 ได้กล่าวไว้ว่า สำหรับแก่นสาระของเนื้อหาของรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กโดยทั่วไปควรเป็น รายการที่ให้ความบันเทิงและก่อให้เกิดการเรียนรู้ กล่าวคือเป็นรายการที่นำเสนอสาระควบคู่กับ สาระบันเทิง เพื่อให้เหมาะสมกับความสนใจของเด็ก แต่ต้องให้ความสำคัญการนำเสนอเนื้อหาบาง ประเภท โดยเฉพาะเรื่องความรุนแรงซึ่งพบว่ารายการโทรทัศน์สำหรับเด็กทั้งหมด มีรายการที่เสนอ ความรุนแรงคิดเป็นร้อยละ 54.95 มีการนำเสนอความรุนแรงในรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กประเภท รายการการ์ตูนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 63.81

2. การรู้จักผู้ชมของเรา การที่ผู้ผลิตรายการสำหรับเด็กอาจจะมองว่าเด็กช่วง 4-15 ขวบเหมือนกัน แต่ผู้ชมที่อายุน้อยอาจมีความแตกต่างที่หลากหลาย ทั้งอายุ ช่วงวัยในการ พัฒนาการ สภาพแวดล้อม และประสบการณ์ ลองระบุผู้ชมเป้าหมายด้วยรายละเอียดที่มากขึ้น

เช่น อายุ เด็กอายุ 4 ขวบอาจสนใจเพลงประกอบจังหวะสนุกสนาน ที่มีตัวละครสีสันสดใส ในขณะที่เด็กอายุ 8 ขวบอาจสงสัยว่ามีอะไรอยู่ภายในคอมพิวเตอร์ เพราะความสามารถในการเรียนรู้ เด็ก ๆ มีความสามารถที่แตกต่างกันไป ซึ่งมักเป็นไปตามอายุและช่วงวัยในการพัฒนาการ

3. ทำความเข้าใจผู้ชม(เด็ก) ใช้การค้นหาเพื่อดูสิ่งที่ตนสนใจ การค้นหาในโลกอินเทอร์เน็ตไม่ว่าจะเป็น google YouTube ของผู้ชมโดยเฉพาะเด็กมีจุดมุ่งหมายเพื่อแสดงช่องและวิดีโอที่เกี่ยวข้องและเป็นที่ยอมรับที่สุดตามสิ่งที่ผู้ชมพิมพ์ในช่องค้นหา สิ่งที่สำคัญให้ผู้ผลิตคำนึงว่าเด็ก ๆ ออกเสียงคำและประโยคอย่างไร และสนใจในเรื่องอะไรที่สุด (เป็นที่ยอมรับหรือมาแรง) แล้วจึงเลือกใช้คำที่ออกเสียงง่าย ซึ่งในปัจจุบันมีเครื่องมือที่ใช้ตรวจสอบว่าข้อความอะไรที่ ผู้ชมค้นหามากที่สุด เช่น YouTube analytics (เป็นเครื่องมือใหม่สำหรับนักอัปโหลดวิดีโอหรือนักการตลาดทั้งหลาย ที่จะช่วยให้เราสามารถดูสถิติของวิดีโอที่ถูกอัปโหลดไปอย่างละเอียดยิบ นั่นคือ YouTube) เพื่อทำความเข้าใจว่าข้อความค้นหาแบบใดที่ทำให้มีผู้ชมเนื้อหาของคุณเพิ่มขึ้น แล้วลองเพิ่มข้อความค้นหาที่เกี่ยวข้องที่สุดลงในคลิปวิดีโอใหม่

4. ทำให้ผู้ชมค้นพบคลิปวิดีโอของผู้ผลิตให้ง่ายขึ้นบนยูทูป ผู้ผลิตควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

4.1 ภาพขนาดย่อ ภาพขนาดย่อเป็นหนึ่งในปัจจัยหลักที่ช่วยให้เด็ก ๆ ตัดสินใจเลือกรับชมเนื้อหา เนื่องจาก YouTube Kids เป็นแอปที่เน้นภาพ ซึ่งออกแบบมาเพื่อเด็ก ๆ ที่มีความสามารถในการอ่านทุกระดับ รูปภาพที่สื่อถึงเนื้อหาและดึงดูดใจจึงช่วยให้วิดีโอโดดเด่นได้

4.2 ชื่อ เลือกใช้ชื่อที่ตรงกับเนื้อหาของวิดีโอ โดยขึ้นต้นด้วยคีย์เวิร์ดที่จำได้ง่ายและมีการค้นหบ่อยครั้ง คุณอาจพิจารณารวมแบรนด์ในลักษณะที่สอดคล้องกัน เช่น เลขแต่ละตอน ชื่อรายการ หรือชื่อช่อง

4.3 คำอธิบายและแท็ก แม้ว่าสองสิ่งนี้จะไม่ปรากฏในแอป แต่ก็ยังเป็นแหล่งข้อมูลเมตาสำคัญที่ช่วยปรับปรุงประสิทธิภาพการค้นหาด้วยตัวอักษรและเสียง พยายามใช้คำที่เกี่ยวข้องกับการค้นหาของเด็ก ทั้งการค้นหาเพลง ตัวละคร หรือชื่อเรื่อง

What's an Engineer? Crash Course Kids

ช่อง Crash Course Kids ใช้ภาพขนาดย่อสี่สัณ
สดใสและมีชีวิตชีวา พร้อมใส่องค์ประกอบที่สื่อถึง
เนื้อหาได้ดีทั้งข้อความและรูปภาพ

Sit Down Song with Elmo and Jack McBrayer

Sesame Street ใส่ลายน้ำที่สื่อถึงธีมของวิดีโอใน
ภาพขนาดย่อเพื่อช่วยให้ผู้ชมตัดสินใจว่าจะดูอะไรดี

ภาพประกอบที่ 5.1 ตัวอย่างวิธีให้ผู้ชมค้นพบคลิปวิดีโอของผู้ผลิตให้ง่ายขึ้นบนยูทูป

ที่มา : อติศร ไม้ประดิษฐ์, 2562

5. ทำให้ช่องและเนื้อจดย่อยได้ง่าย การสร้างชื่อช่อง(แบรนด์) ช่วยให้ผู้ชมที่รับชมจดย่อย
ช่องของผู้ผลิตได้และรู้ว่าเนื้อหาที่จะดูนั้นเกี่ยวกับอะไร โดยผู้ผลิตสามารถใช้โลโก้และแบนเนอร์
ช่องที่โดดเด่นและสอดคล้องกันจะช่วยดึงดูดความสนใจของผู้ชม ให้ผู้ผลิตพิจารณาจากตัวเลือก
ต่อไปนี้

5.1 ข้อความ เนื่องจากหน้าจอของอุปกรณ์เคลื่อนที่มีขนาดเล็กกว่าหน้าจอเดสก์ท็อป
หรือ แล็ปท็อป ข้อความในไอคอนและแบนเนอร์จึงอาจอ่านได้ยากหากใช้แบบอักษรขนาดเล็ก
เกินไป คุณควรตรวจสอบว่าองค์ประกอบเหล่านี้มองเห็นได้ชัดเจนในทุกอุปกรณ์

5.2 สี ดูว่าชื่อช่องที่ปรากฏบนแบนเนอร์มีลักษณะอย่างไร เนื่องจากชื่อช่องมักปรากฏ
เป็นสีอ่อน การใช้แบนเนอร์สีสดใสและมีค่าคอนทราสต์สูงจึงช่วยให้ชื่อดูโดดเด่นขึ้นได้อย่างมาก

5.3 คำศัพท์ คำนึงถึงการเลือกใช้คำศัพท์ให้ดี เพื่อให้เด็ก ๆ เข้าใจสารที่คุณต้องการ
สื่อ และอย่าลืมว่าสำนวน คำแสลง และภาษาปากอาจถ่ายทอดเป็นภาษาอื่นไม่ได้ในการแปล

5.4 เทคนิคช่วยจำ คุณช่วยให้ผู้ชมจดย่อยข้อมูลสำคัญ ๆ ได้ด้วยการทำให้เนื้อหา
จดย่อยได้ง่าย

5.5 การทำเป็นเพลง คำคล้องจอง สัมผัสอักษร หรือการซ้ำคำตัวอย่าง

How Do Brussels Sprouts Grow?

Maddie Moate สร้างเนื้อหาที่ครอบคลุมมี
เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์และธรรมชาติแบบเจาะลึก
แต่ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย

Off Road Racing Truck for Children

ช่อง [TwentyTrucks](#) ใช้รูปแบบที่เรียบง่ายและ
เข้าใจง่ายในการสร้างเนื้อหา

ภาพประกอบที่ 5.2 ตัวอย่างวิธีทำให้ช่องและเนื้อหาจดจำได้ง่ายทางยูทูป

ที่มา: อติศร ไม้ประดิษฐ์, 2562

6. เพิ่มประสบการณ์การรับชม ผู้ผลิตต้องคำนึงถึงการจัดการช่องอย่างมีกลยุทธ์เพิ่มเติม เนื่องจากอาจส่งผลต่อการแสดงเนื้อหาบนยูทูป โดยอาจคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

6.1 เพลย์ลิสต์ เพลย์ลิสต์คือรายการวิดีโอตามลำดับที่คุณสร้างขึ้น ซึ่งทำให้ผู้ชมดูวิดีโอหลายรายการได้ตามลำดับที่จัดเรียงโดยเจ้าของเพลย์ลิสต์ นอกจากนี้ การจัดโปรแกรมวิดีโอให้เป็นเพลย์ลิสต์ยังทำให้ผู้ชมที่รับชมค้นหา ไปยังส่วนต่าง ๆ และเปล็ดเปลื่นกับวิดีโอที่คุณตั้งขึ้นได้ง่ายดายขึ้น

6.2 จังหวะ เด็ก ๆ จะรับสารจากสื่อในจังหวะที่ต่างจากผู้ใหญ่ จึงควรหลีกเลี่ยงการใช้การตัดต่อแบบกระโดด เนื่องจากหากดำเนินเรื่องเร็วเกินไป ผู้ชมอายุน้อยอาจจับใจความสำคัญไม่ได้และรู้สึกเบื่อ การถามคำถามและเว้นจังหวะสักครู่จะช่วยให้ผู้ชมอายุน้อยมีเวลาใช้ความคิดได้ นอกจากนี้ยังควรใส่เพลงและรูปภาพประกอบบทพูดด้วย

6.3 การจัดกรอบ การจัดกรอบและกำหนดจุดที่จะมุ่งเน้นสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างเนื้อหาที่ผู้ชมไม่เคยรู้มาก่อน ให้คุณพิจารณาวิธีที่จะทำให้ผู้ชมจดจ่ออยู่กับเนื้อหา และอย่าลืมว่าการจัดกรอบการถ่ายทำที่สม่ำเสมอจะช่วยให้ผู้ชมรับชมเนื้อหาได้ง่ายขึ้น

6.4 เพลงและเสียง การใช้เสียงเป็นวิธีดึงดูดผู้ชมอายุน้อยที่ได้ผลอย่างมาก เนื่องจากเพลงพื้นหลังช่วยสร้างบรรยากาศและเพิ่มการสื่ออารมณ์ได้ นอกจากนี้ เอฟเฟกต์เสียงที่ดียังช่วยเน้นย้ำสิ่งที่กำลังแสดงบนหน้าจอได้

6.5 สี ชุดสีที่เลือกสรรมาอย่างดีช่วยให้เด็ก ๆ จัดจ้อยู่กับองค์ประกอบที่สำคัญได้ให้คุณใช้สีที่ดูสะอาดตาและเข้ากันได้ดี และอย่าลืมว่าอาจมีผู้ชมบางกลุ่มที่ตาบอดสีซึ่งแยกสีแดงและเขียวไม่ได้

6.6 แบบอักษร แบบอักษรที่มีขนาดใหญ่และอ่านง่ายเป็นแบบอักษรที่เหมาะสมสำหรับนักอ่านมือใหม่ ให้คุณระมัดระวังในการใช้ตัวอักษรที่อาจทำให้สับสน (เช่น ตัว "i" พิมพ์ใหญ่และตัว "L" พิมพ์เล็กในภาษาอังกฤษ) นอกจากนี้ แบบอักษรบางรูปแบบเหมาะที่จะเก็บไว้สอนเขียนหนังสือมากกว่าเอามาใช้จริง

[Unicorn Sleeping Mask + More Bedtime Hacks](#)

DreamWorksTV มีจังหวะของเนื้อหาที่เป็นธรรมชาติทำให้รู้สึกเหมือนเป็นการสนทนากันโดยตรง

[The Super Simple Alphabet Song](#)

สีที่ชัดเจนและการไฮไลต์จะช่วยให้ผู้ชมอายุน้อยตามทันเนื้อหาและช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ด้านการอ่านเขียนได้

[10 Little Fishies - Featuring Baby Shark!](#)

ช่อง The Super Simple Songs อัปเดตเพลงต้นฉบับพร้อมแต่งเนื้อเพลงเองสำหรับผู้ชมอายุน้อย

[Homemade Projector - Sick Science!](#)

Sick Science! ใส่เพลงพื้นหลังคลอไปด้วยขณะสาธิตการทดลอง

ภาพประกอบที่ 5.3 ตัวอย่างวิธีการเพิ่มประสบการณ์การรับชม ทางยูทูป

ที่มา: อติศร ไม้ประดิษฐ์, 2562

เมื่อนำข้อสรุปจากการวิจัยครั้งนี้ ทั้งในเรื่องพฤติกรรมกรเปิดรับ ทักษะคิดและความพึงพอใจจากผู้ชมรายการสำหรับเด็กทั้งกลุ่มเด็ก ผู้ปกครอง และคุณครู รวมทั้งการศึกษาข้อมูลเชิงลึกในกลุ่มของผู้เชี่ยวชาญในด้านการผลิตสื่อการเรียนการสอนสำหรับเด็กประถม รวมถึงผู้เชี่ยวชาญทางด้านการผลิตสื่อรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก จึงได้มาเป็น แผนภาพจะทำให้ได้แผนภาพ “กลยุทธ์การผลิตรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กผ่านสื่อออนไลน์”

ภาพประกอบที่ 5.4 แผนภาพกลยุทธ์การผลิตรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กผ่านสื่อออนไลน์

ที่มา: อติศร ไม้ประดิษฐ์, 2562

รายการโทรทัศน์สำหรับเด็กและเยาวชน
ด้านจริยธรรม

- สร้างทักษะในการดำเนินชีวิตให้เด็ก
- ส่งเสริมการสร้างจิตสำนึก
- ปลุกฝังคุณธรรมจริยธรรมอันดีงาม
อนุรักษ์วัฒนธรรม
- ไม่ให้ภาษาไม่สุภาพหยาบคายสื่อเสียง

ผู้ปกครอง ครู ใช้อิทธิพลต่อการเลือกดู

คลิปวิดีโอในยูทูบ

ติวเตอร์ วิทยากร การ์ตูน อนิเมชั่นสำหรับเด็ก

ต้องการวิดีโอที่มี จริยธรรมคุณธรรม

ปลอดภัยต่อเด็ก ใช้งาน ผ่านอุปกรณ์

สมาร์ทโฟน แท็บเล็ต ไม้ตลับ

การนำเสนอรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก

- การจัดทำความคิด ! การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย
- การกำหนดประเภทรายการ ! การสร้างสรรค์รายการ
- ขั้นตอนการผลิต ! ผลิตการผลิตรายการ
- การตัดต่อ การต่อเสียง การประสม
- การควบคุมคุณภาพ การแจ้งข้อความคำเตือน

กลยุทธ์การผลิตรายการสำหรับเด็ก YOUTUBE

10 คุณภาพที่มีในการผลิตคลิปวิดีโอ

1. เรื่องที่จะทำ
2. เทคนิคการนำเสนอ
3. การเขียนบท
4. การถ่ายทำ
5. การบันทึกเสียง
6. การลำดับภาพ/การตัดต่อภาพ
7. การทำกราฟิก
8. การทำดนตรีประกอบ
9. การลงเสียงบรรยาย
10. การมิกซ์เสียง

สร้างความประทับใจให้กับผู้ชมทางยูทูบ

- สร้างเนื้อหาที่เหมาะสมสำหรับเด็ก
- เหมาะสมกับช่วงวัย ปลอดภัย
- หลีกเลี่ยงความซ้ำซากจำเจ การเลียนแบบ
- การรู้จักผู้ชมของเรา
- ผู้ชมที่อายุน้อยอาจมีความแตกต่างที่คาดไม่ถึง วัฒนธรรม
- สภาพแวดล้อม และประสบการณ์
- ทำความเข้าใจวิธีผู้ชม(เด็ก) ใช้การค้นหาเมื่อดูสิ่งที่สนใจ
- ทำให้ผู้ชมค้นพบคลิปวิดีโอของผู้ผลิตให้ง่ายจั้นในยูทูบ
- ภาพขนาดเล็ก ข้อวิดีโอ คำอธิบาย
- ทำให้ช่องและเนื้อหาจ้่าได้ง่าย

ภาพประกอบที่ 5.5 กลยุทธ์การผลิตรายการสำหรับเด็กทางยูทูบ

ที่มา : อดิศร ไม้ประดิษฐ์, 2562

สรุปได้ว่า ผลจากการศึกษาทั้งหมดทำให้ได้องค์ความรู้ใหม่กลยุทธ์การผลิตรายการสำหรับเด็กทางสื่อออนไลน์ ซึ่งจากการศึกษาพบว่าพฤติกรรม的开รับ ทักษะคิด และความพึงพอใจ มีอิทธิพลต่อการเลือกรับชมรายการวิดีโอสำหรับเด็กประเภทนิทานทางสื่อออนไลน์ ส่วนกลยุทธ์การผลิตรายการสำหรับเด็กทางยูทูบ (ซึ่งเป็นผลมาจากการสังเคราะห์ข้อมูลจากข้อสรุปเรื่องแนวทางการผลิตรายการสำหรับเด็กที่ประสบความสำเร็จและเป็นที่ยอมรับ อันเป็นคุณลักษณะที่ผู้ชมต้องการ และข้อสรุปเรื่องความต้องการของผู้ชมที่มีต่อคลิปวิดีโอสำหรับเด็กทางยูทูบ) เป็นคุณลักษณะอันจำเป็นสำหรับการได้มาซึ่ง กลยุทธ์การผลิตรายการสำหรับเด็กทางสื่อออนไลน์

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ผู้ที่ต้องการผลิตวิดีโอเนื้อหาสำหรับเด็ก ทางยูทูบไปใช้เป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ ซึ่งมีวิธีมากมายในการสร้างเนื้อหาที่มีส่วนร่วมกับผู้ชม มีคุณค่า และสร้างความบันเทิง ซึ่งเหมาะสมกับเด็กและครอบครัว ความศึกษาเพิ่มเติมดังนี้

1.1 ฉีกออกจากกรอบของสังคม ลองสร้างตัวละครที่มีเอกลักษณ์ มีหลายมิติ รวมถึงมีภูมิหลังและความสามารถที่แตกต่างกันซึ่งจะสะท้อนให้เห็นถึงความหลากหลายของผู้ชมได้

1.2 สนับสนุนความเท่าเทียมทางเพศ การแสดงให้เห็นว่าเด็กผู้หญิงก็ทำได้ทุกอย่าง เป็นการส่งเสริมพลัง ให้คุณตั้งเป้าหมายเพื่อแสดงถึงความเท่าเทียมระหว่างเพศหญิงและชาย

1.3 ความเข้าใจลึกซึ้ง เด็กอาจกังวลกับหลายๆ เรื่อง แต่เมื่อตัวละครแสดงพฤติกรรมที่เด็ก ๆ อยากรู้ จะช่วยให้เด็ก ๆ กังวลน้อยลงและหาทางออกได้

นอกจากนี้ เด็ก ๆ ยังตอบสนองต่อเนื้อเรื่องที่ดึงดูดใจ (เช่นเดียวกับผู้ใหญ่) ให้คุณนึกถึงวิธีที่จะดึงดูดผู้ชมให้สนใจเรื่องราวภายใน 5-15 วินาทีแรกของวิดีโอ แล้วคงความน่าสนใจของเรื่องราวไว้เพื่อให้ผู้ชมดูเนื้อหาต่อ สุดท้ายคือความสำคัญของความสม่ำเสมอที่ เนื่องจากความสม่ำเสมอจะช่วยสร้างฐานผู้ชมและทำให้ผู้ชมกลับมาดูเนื้อหาบ่อย ๆ ได้ ไม่ว่าจะผ่านการใช้กำหนดการอัปเดต ตัวละคร หรือรูปแบบรายการ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรม的开รับ ทักษะคิดและความพึงพอใจต่อรายการประเภทเด็กทางยูทูบ ในครั้งต่อไปควรศึกษาเพิ่มเติมถึง ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกส่งผลกระทบต่อรายการประเภทเด็กทางยูทูบ

2. ในการวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาแนวความคิดการผลิตรายการสำหรับเด็กทำให้เกิดเป็นกลยุทธ์ในการผลิตรายการสำหรับเด็ก ซึ่งในครั้งต่อไปควรศึกษา การประเมินและวิเคราะห์วิดีโอประเภทเด็ก

ใน ยูทูป มาใช้ในการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อศึกษาคุณลักษณะของวิดีโอสำหรับเด็กทางยูทูปที่เป็นที่ต้องการของเด็ก ๆ และมีคุณภาพต่อไป

3. การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งทำให้ทราบถึง กลยุทธ์ในการผลิตรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก รวมถึงพฤติกรรมการเปิดรับ ที่มีผลต่อการเลือกรับชมวิดีโอสำหรับเด็กทางยูทูป แต่หากในอนาคต มีการทำวิจัยเชิงปริมาณ โดยสร้างแบบสอบถามและนำสถิติมาใช้ในการวิจัยกับผู้ให้ข้อมูลหลักที่มีจำนวนมากขึ้น ก็น่าจะทำให้ได้ผลการวิจัยที่มีความชัดเจนและเป็นตัวแทนของประชากรทั้งหมดของสังคมได้มากยิ่งขึ้น